

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Level, locaties Pinq en Duivendrecht

Toezicht JeugdzorgPlus

Rapport Levvel

De hulpaanbieder aan het woord

Op deze punten uit het rapport zijn we trots:

Trots zijn we op het feit dat:

- de jongeren huiselijkheid ervaren bij ons;
- we de grote stap hebben gemaakt van een instellingsterrein naar kleinschalige, zelfstandige woongroepen in de wijk;
- we al jaren werken zonder separeer of afzonderingsruimte;
- we een geïntegreerde dagprogramma hebben waarbij het merendeel van de jongeren extern naar school gaat;
- de deuren van de jongeren 's nachts (grotendeels) open zijn.

Met deze punten uit het rapport gaan we aan de slag:

We gaan aan de slag met:

- De rapportage en evaluatie van de vrijheidsbeperkende maatregelen;
- Consequent werken met en vastleggen van signaleringsplannen;
- Volledige en (in Medicare) hervindbare dossiers;
- Medi core toepasbaar, vindbaar en gebruiksvriendelijker inrichten voor de JeugdzorgPlus;
- Spoed plaatsingen verminderen met ondersteuning van partners om dit te bereiken;
- Per team een plan maken om tot O kamerinsluitingen in de nacht te komen;
- Evalueren met alle teams: Waar staan we in het proces van transformatie die we doormaken naar kleinschaligheid in de wijk en terugdringen van dwang en drang? Wat voor aanpassingen vraagt dit?

Dit hebben wij nodig om te kunnen verbeteren:

Dit hebben we nodig om te verbeteren:

- Regio brede inzet om jongeren een passend en duurzaam perspectief te kunnen bieden;
- Gedeelde verantwoordelijkheid voor het organiseren van een passende vervolgplek;
- Medicare & interne ICT voor aanpassing van ons zorgsysteem;
- Gezamenlijke verantwoordelijkheid met GI's om spoedopnames terug te brengen.

Conclusie van de inspectie

De inspectie constateert dat Levvel zich inspant om voor jongeren een dagprogramma op maat aan te bieden. De inspectie constateert dat het Levvel, in samenwerking met de ketenpartners, lukt om het aantal plaatsingen in de gesloten jeugdhulp terug te dringen. Levvel heeft verschillende stappen gezet in de ombouw van de JeugdzorgPlus. Medewerkers doen hun best om jongeren een goede en huiselijke plek te bieden. Tegelijkertijd concludeert de inspectie dat Levvel op meerdere onderdelen niet voldoet aan de Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen en dat op meerdere punten verbetering noodzakelijk is. Op het gebied van randvoorwaarden zoals financiën, voldoende capaciteit aan medewerkers en stabiliteit van de teams, is verbetering nodig.

De inspectie maakt zich zorgen over de ernstige incidenten die plaatsvinden op de groepen van de Rijksstraatweg, waarbij medewerkers handelingsverlegen lijken om adequaat in te grijpen. Gezien deze zorgen heeft de inspectie, na het toezicht, een gesprek met de bestuurder van Levvel gevoerd en Levvel verzocht om direct actie te ondernemen. De inspectie concludeert dat Levvel voortvarend aan de slag is gegaan om verbeteringen te realiseren. Tegelijkertijd heeft de inspectie zorgen over die jongeren waarvoor nog geen passende hulp is gerealiseerd. De inspectie verwacht dat Levvel de verbeterpunten in dit rapport vertaalt in een verbeterplan met concrete maatregelen inclusief termijnen waarbinnen deze maatregelen geïmplementeerd zijn. Waar de samenwerking met opdrachtgevende gemeenten en ketenpartners nodig is in het kunnen voldoen aan de gestelde normen en het bewaken van voldoende beschikbaar passend hulpaanbod in de regio, verwacht de inspectie dat alle partijen een gedeelde verantwoordelijkheid voelen om te komen tot een passende oplossing geredeneerd vanuit het belang van de jongeren.

---

1 Inleiding

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd voert toezicht uit naar de ombouw van de JeugdzorgPlus. Als onderdeel van dit toezicht voerde de inspectie in november 2023 toezicht uit bij Level. Zij bezocht twee verschillende locaties, de Rijksstraatweg in Duivendrecht (RSW) en Pinq. Ook sprak zij in november aanvullend met het bestuur en de directie en voerde zij een extra dossiertoets uit. In dit rapport staan de uitkomsten van dit toezicht.

Aanleiding: Verbetering is nodig in JeugdzorgPlus voorzieningen

De aanleiding voor het toezicht is de snelle afname van het aantal plaatsingen van jongeren in de gesloten jeugdhulp. De inspectie maakt zich zorgen dat, tijdens maar ook na de ombouw van de JeugdzorgPlus, jeugdigen en gezinnen die complexe problemen hebben, niet tijdig passende hulp (van voldoende kwaliteit) krijgen. Meer informatie over de ombouw JeugdzorgPlus en de aanleiding van het toezicht staat nader beschreven in een [toelichting](#) die de inspectie op haar website publiceerde.

Om te bepalen waar het toezicht van de inspectie zich precies op moest richten, voerde de inspectie begin 2023 een eerste verkennend toezicht uit. Zo spraken inspecteurs met 81 jongeren over hun ervaringen met de hulp die zij ontvingen. In deze [publicatie](#) van juli 2023 staan de eerste bevindingen van de inspectie en ook waar de inspectie zich het meeste zorgen om maakt. De inspectie vindt namelijk dat verbetering binnen de JeugdzorgPlus nodig is. In het bijzonder als het gaat om toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen. Uit de gesprekken met jongeren blijkt dat vrijheidsbeperkende maatregelen nog té veel worden toegepast. Andere aandachtspunten zijn het voorkomen van overplaatsingen, de tijdigheid en beschikbaarheid van passende hulp en het organiseren van passend onderwijs/dagbesteding gedurende het verblijf van jongeren in de JeugdzorgPlus.

Door toezichtbezoeken uit te voeren bij alle JeugdzorgPlus instellingen maakt de inspectie inzichtelijk in hoeverre de instellingen op dit moment voldoen aan de veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen, en waar de meeste prioriteiten liggen in het verbeteren van de kwaliteit. De veldnormen zijn, vooruitlopend op het in werking treden van de wet rechtspositie gesloten jeugdhulp, door de sector opgesteld en zij hebben zich aan de toepassing hiervan met ingang van 1 juli 2023 gecommitteerd. De inspectie wil instellingen stimuleren om hun eigen veldnormen te hanteren en ontwikkelingen in het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen bevorderen en versnellen. Daarnaast haalt de inspectie tijdens het toezicht informatie op over interne en externe factoren die het toepassen van de veldnormen en het bieden van tijdige en passende hulp en onderwijs/dagbesteding bevorderen of belemmeren, zowel op niveau van de instelling als op regionaal en landelijk niveau.

Nadat de inspectie de vijftien toezichtonderzoeken heeft uitgevoerd bij alle locaties van de JeugdzorgPlus instellingen, stelt zij een overkoepelende rapportage op. Doel hiervan is om rode draden en externe factoren die de ontwikkelingen in de af- en ombouw van de gesloten jeugdzorg en het terugdringen van vrijheidsbeperking belemmeren te adresseren bij stakeholders op regionaal en landelijk niveau.

Opzet van het onderzoek

Voor het toezicht hanteert de inspectie vijf thema's:

1. Passende hulp en onderwijs/dagbesteding
2. Preventie van vrijheidsbeperking
3. Uitvoering en toetsing van vrijheidsbeperkende maatregelen
4. Evaluatie en reflectie
5. Bestuurlijke organisatie en cultuur van team en organisatie

Voor thema 1 maakt de inspectie gebruik van de thema's 'uitvoering hulp' en 'uitvoering doorlopend & geïntegreerd dagprogramma' uit het Kwaliteitskader JeugdzorgPlus 2.0, maart 2019.

1. [Kwaliteitskader-JeugdzorgPlus-2.0.pdf \(jeugdzorgnederland.nl\)](#)

Daarnaast maakt de inspectie voor dit thema gebruik van de definitie van passende hulp zoals gehanteerd vanuit het programma passende hulp.

2. [Toezicht op passende jeugdhulp | Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd \(igj.nl\)](#)

Voor de thema's 2 t/m 5 maakt de inspectie gebruik van de Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen, oktober 2022

3. [JEU-Veldnormen-okt2022-2.pdf \(jeugdzorgnederland.nl\)](#)

De inspectie gebruikt voor dit toezicht verschillende informatiebronnen. De informatie uit deze bronnen wordt met elkaar vergeleken en gewogen. De bronnen die de inspectie voor dit toezicht gebruikt zijn terug te vinden in de bijlage.

De ombouw van JeugdzorgPlus in regio Noord-Holland

In het kader van de ombouw van de JeugdzorgPlus dienen alle jeugdhulpregio's een bovenregionaal plan op te stellen, dat op verzoek van de VNG en het ministerie van VWS halfjaarlijks moet worden geactualiseerd. De actualisaties per landsdeel tezamen moeten een zo volledig en actueel mogelijk landelijk beeld opleveren.

In Noord-Holland werken de jeugdhulpregio's gezamenlijk aan de transformatie onder de vlag van *Een Thuis voor Noordje*. In dit plan, vastgesteld in december 2021, worden de ambities van Noord-Holland om jeugdigen met complexe hulpvragen, die een intensieve behandel- en verblijfsbehoefte hebben, verder geconcretiseerd. De ambitie van de regio's is om in plaats van JeugdzorgPlus kleinschalige en ambulante hulp in te zetten voor de doelgroep.

De regio's willen een bovenregionale samenwerking tot stand brengen die ertoe leidt dat alle jeugdigen in Noord-Holland zo thuis mogelijk opgroeien, ook als dit niet thuis, in een pleeggezin of in een gezinshuis kan. De regio wil kinderen niet te veel doorplaatsen, zeker niet naar andere regio's buiten Noord-Holland. Onderdeel van het plan is de transformatie van residentiële voorzieningen naar kleinschalig aanbod in de regio.

Behalve de jeugdhulpregio's zijn ook de huidige aanbieders van kleinschalige woonvoorzieningen en/of gesloten jeugdhulp betrokken (Levvel, Parlan, Kenter, I-HUB (Horizon en Altra), 's-Heerlenloo, Prinsenstichting, Youké, en GGZ Noord-Holland-Noord). Ook de vier Gecertificeerde Instellingen (DJGB, JBRA, WSS en LJenR) en het Bovenregionaal Expertisenetwerk Noord Holland (BEN-NH) zijn partner. Er zijn tien leidende principes vastgesteld als uitgangspunten van dit bovenregionale plan:

- (Gezamenlijke) verantwoordelijkheid voor een jeugdige
- Luisteren naar en aansluiten bij behoefte van de vraagsteller, gezamenlijke oplossingen
- Een integraal plan voor meerdere leefdomeinen
- Een ononderbroken (continue) leer- en ontwikkelingslijn voor iedere jeugdige
- Ouders en jeugdige worden goed ondersteund zodat hij/zij thuis kan blijven
- Een jeugdige komt in een nieuw thuis waar hij/zij mag blijven wonen, als het thuis wonen niet langer mogelijk is
- Bij crisis de zorg naar het gezin brengen in plaats van de jeugdige naar de zorg
- 0% separaties en eveneens 0% dwang en drang
- (Zorg & onderwijs) ontwikkelingsgericht
- Handelen vanuit kostenbewustzijn en de meest effectieve passende oplossing.

In de uitvoeringsagenda 2023 van *Een Thuis voor Noordje* ligt de focus op onderzoek naar en advisering over de benodigde capaciteit voor de doelgroep, het uitwerken van verschillende opties om tot passende financiering te komen, en het ontwikkelen van bovenregionale ambulante teams ter ondersteuning van de kleinschalige woonvoorzieningen.

Specifiek voor de JeugdzorgPlus hebben de jeugdhulpregio's Amsterdam-Amstelland, Haarlemmermeer, Zaanstreek-Waterland en Gooi- en Vechtstreek in april 2021 samen met Levvel een toekomstperspectief opgesteld, als 'lokale' aanvulling op *Een Thuis voor Noordje*. Belangrijke uitgangspunten in dit document zijn:

- dat er wordt gewerkt vanuit het perspectief van de jongere;
- dat er geen lacunes ontstaan in het zorgaanbod;
- dat de transformatie moet leiden tot een verbetering en versnelling van de uitstroom;
- en dat er wordt gewerkt aan een ontwikkelingsgerichte aanpak waarbij onderwijs dan wel dagbesteding altijd onderdeel is van het traject van een jongere.

De gemeenten, regio's en jeugdhulpaanbieders in Noord-Holland hebben ook een bovenregionale visie opgesteld voor de beoogde vastgoedtransitie van open drie milieuvoorzieningen (O3M). Deze visie sluit aan op *Een Thuis voor Noordje*. De gemeente Amsterdam is de coördinerende gemeente.

De doorontwikkeling van O3M moet ertoe leiden dat eind 2024 kleinschalige woonvormen (van maximaal vier tot zes jeugdigen) zijn ontwikkeld op basis van de vastgoedplannen, zoveel als mogelijk in de stad/het dorp die de jeugdige als een thuis ervaart en waarbij onderwijs en vrije tijd inclusief zijn vormgegeven.

Beschrijving Level

Level staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41210822. Level is er voor kinderen en jongeren van 0 tot 23 jaar. Level biedt (hoog)specialistische jeugd- en opvoedhulp aan jeugdigen en gezinnen. Ook biedt zij complexe psychiatrische zorg, TOPGGz en acute hulp. Dit doet zij zo dicht mogelijk bij de kinderen, jongeren en hun gezinnen onder andere via ambulante hulp, en wanneer dit nodig is biedt Level ook pleegzorg of residentiële hulp. In dit toezicht richt de inspectie zich op de JeugdzorgPlus die door Level wordt geboden.

Begin 2022 is de grootschalige locatie van Level voor JeugdzorgPlus de Koppeling gesloten. Level verzorgt de JeugdzorgPlus voor meerdere regio's: Haarlemmermeer, Zaanstreek-Waterland en Amsterdam-Amstelland. Level heeft nu op twee locaties in totaal vijf gesloten kleinschalige groepen, waar elk 6 tot 7 jongeren kunnen verblijven. Op de locatie Rijksstraatweg in Duivendrecht zijn drie gesloten groepen en Pinq heeft twee groepen in een pand in een woonwijk in het centrum van Amsterdam, waarvan op het moment van toezicht maar op één groep JeugdzorgPlus wordt geboden aan drie jongeren. Ook op de Rijksstraatweg zijn de groepen op het moment van toezicht niet volledig bezet. Op één groep verblijven ook jongeren zonder machtiging voor gesloten jeugdhulp.

De Raad van Bestuur van Level bestaat uit twee leden. Zij sturen het managementteam aan, bestaande uit de directeur financiën en bedrijfsvoering, de directeur P&O, meerdere directeuren zorg, geneesheerdirecteur, opleiders en de medische staf. De directeur zorg stuurt de zorgteams aan, en is daarnaast verantwoordelijk voor kennis, opleiding, onderzoek en innovatie en zorgondersteuning. De directeur intensieve zorg is verantwoordelijk voor de JeugdzorgPlus en de gezinsvormen binnen Level. Op de groepen staan pedagogisch medewerkers en groepsondersteuners/huismeesters. Daarnaast zijn aan de groepen gedragswetenschappers (of GZ-psycholoog) verbonden die de rol van behandelcoördinator of regiebehandelaar vervullen.

Bij Level loopt een aantal inhoudelijke ontwikkelingen, waaronder de ontwikkeling naar meer intensief ambulante hulp, het gezamenlijk organiseren van onderwijs en gesloten jeugdhulp en een pilot samen met andere netwerkpartners, waarbij nieuwe zorgvormen worden verkend. Level is sinds anderhalf jaar overgestapt naar een nieuw registratiesysteem.

2 Conclusie

In dit hoofdstuk geeft de inspectie haar conclusies weer. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk beschreven hoe het vervolg van het toezicht eruit zal zien.

Passende hulp

De inspectie constateert dat Levvel zich inspant om voor jongeren een dagprogramma op maat aan te bieden. Hierbij is het uitgangspunt om doorlopend onderwijs te bieden waarbij jongeren ook zoveel mogelijk onderwijs volgen op hun oorspronkelijke school. Het lukt in de praktijk niet om passende hulp te realiseren voor alle jongeren die bij Levvel verblijven. Bijvoorbeeld omdat het niet lukt om jongeren te motiveren voor therapie of onderzoek, omdat het lang duurt om bepaalde vormen van therapie zoals traumatherapie in te zetten of omdat een passende vervolgplek voor jongeren ontbreekt. Hierbij speelt een rol dat Levvel op een aantal groepen gericht is op een zeer complexe doelgroep, waaronder een groep voor jongeren met forensische problematiek. Een verbeterpunt is dan ook de beschikbaarheid van passende hulp in de regio. Jongeren worden daarnaast bij Levvel geplaatst, terwijl een verklarende analyse ontbreekt. Specifiek voor de locatie Rijksstraatweg concludeert de inspectie dat op het moment van toezicht Levvel onvoldoende methodisch werkt aan de hand van hulpverleningsplannen, samen met jongeren en ouders.

Terugdringen inzet vrijheidsbeperkende maatregelen

De inspectie constateert dat het Levvel, in samenwerking met de ketenpartners, lukt om het aantal plaatsingen in de gesloten jeugdhulp terug te dringen. Levvel heeft een duidelijke visie op de specialistische hulp, namelijk relatiegericht werken en vanuit vakmanschap. Levvel heeft al verschillende stappen gezet in de ombouw van de JeugdzorgPlus. Zo is de grootschalige locatie voor JeugdzorgPlus gesloten en werkt Levvel nu met kleinere groepen op twee locaties, waarvan één locatie ook echt in de wijk. Medewerkers doen hun best om jongeren een goede en huiselijke plek te bieden.

Tegelijkertijd concludeert de inspectie dat Levvel op meerdere onderdelen niet voldoet aan de *Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen* en dat op meerdere punten verbetering noodzakelijk is. Het gaat hierbij onder meer om het systematisch bespreken en evalueren van de inzet en afbouw van vrijheidsbeperkende maatregelen en alternatieven hiervoor. Andere verbeterpunten zijn de motivering van de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen in het hulpverleningsplan en het uitsluitend toepassen van de in het hulpverleningsplan opgenomen maatregelen bij jongeren met een gesloten machtiging. Ook de aanwezigheid, de kwaliteit en de actualiteit van de signaleringsplannen op de locatie Rijksstraatweg verdienen verbetering. De medewerkers hebben in de praktijk onvoldoende handvatten om volgens de visie van Levvel te werken, waardoor op groepen sommige maatregelen, zoals fouilleren met een handscanner, standaard worden ingezet.

De inspectie concludeert dat Levvel op het gebied van evalueren, registreren en leren na incidenten en inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen nog een flinke slag te maken heeft. De overstap naar het huidige registratiesysteem speelt hierbij een belemmerende rol.

Randvoorwaarden

Zoals hierboven genoemd heeft Levvel verschillende stappen gezet in de ombouw van de JeugdzorgPlus. Op het gebied van randvoorwaarden zoals financiën, voldoende capaciteit aan medewerkers en stabiliteit van de teams, is verbetering nodig. Er is op sommige groepen sprake van een personeelstekort, waardoor relatief veel (vaste) ZZP'ers worden ingezet. Ook zijn niet alle medewerkers passend geschoold gericht op het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen en het correct toepassen van deze maatregelen. De inspectie maakt zich zorgen over de ernstige incidenten die plaatsvinden op de groepen van de Rijksweg, waarbij medewerkers handelingsverlegen lijken om adequaat in te grijpen. Het is nodig dat Levvel met medewerkers in gesprek gaat om te bepalen wat in de komende periode nodig is om de veiligheid van medewerkers en jongeren te vergroten.

Gezien bovenstaande zorgen heeft de inspectie, na het toezicht, een gesprek met de bestuurder van Levvel gevoerd en Levvel verzocht om direct actie te ondernemen. Op basis hiervan heeft de bestuurder aan de inspectie laten weten dat zij hier meteen mee aan de slag zijn gegaan.

- **Realiseren passende hulp** - Van ongeveer vier jongeren beoordeelt Levvel dat de behandeling stagneert omdat er geen passende hulp geboden kan worden. In deze casussen is opgeschaald naar het regionaal expertise team, het Centrum voor Consultatie en Expertise (CCE) en in sommige gevallen het doorbraakteam Noord-Holland. Levvel geeft aan dat ondanks deze opschaling het nog niet is gelukt om voor deze jongeren een passende plek te vinden. De ombouw van de JeugdzorgPlus vindt volgens Levvel plaats in een complexe context in een netwerk van verschillende partijen die samenwerken in 'Een Thuis voor Noordje'. Levvel geeft aan met regelmaat jongeren op te nemen omdat verder niemand raad weet en het organiseren van passende hulp voor deze jongeren een zeer complex vraagstuk is. Dit geldt in sterke mate voor de forensische jongeren.
- **Personeelsbeleid en scholing** - Alle teams hebben in kaart gebracht welke medewerkers SKJ geregistreerd zijn, waaronder de ingehuurde medewerkers, en welke specifieke trainingen medewerkers volgen of gaan volgen. Daarnaast onderzoekt Levvel welke expertise aanvullend nodig is op het gebied van LVB en forensische expertise op één van de groepen van de Rijksweg. Voor de scholing op fysiek interveniëren gaat Levvel een nieuwe training maken, passend bij de context van de nieuwe manier van werken op de groepen.
- **Verbetering van de dossiervorming** – Levvel heeft gereflecteerd op de dossiers die de inspectie heeft ingezien en een inhaalslag gemaakt om de dossiers te voorzien van hulpverleningsplannen en onderbouwing van de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen. Levvel geeft aan dat door ondercapaciteit er een achterstand was ontstaan op rapportages van evaluaties die wel hadden plaatsgevonden. Ook voor de andere jongeren is een inhaalslag gemaakt, geeft Levvel aan, waardoor noodzakelijke informatie in het

dossier staat. Daarnaast heeft Levvel voor alle jongeren een signaleringsplan opgesteld. Verder organiseert Levvel een extra training in het registratiesysteem en worden gesprekken gevoerd om het systeem te verbeteren. In februari 2024 voert Levvel een interne dossiercontrole uit op alle JeugdzorgPlus dossiers om te toetsen of deze verbeteringen het beoogde resultaat hebben.

De inspectie concludeert dat Levvel voortvarend aan de slag is gegaan om verbeteringen te realiseren. Tegelijkertijd maakt de inspectie zich zorgen over die jongeren waarvoor nog geen passende hulp gerealiseerd is.

Vervolg

Levvel heeft de inspectie laten weten dat zij verder aan de slag gaat met de verbeterpunten in het rapport. Daarnaast heeft zij de inspectie geïnformeerd over maatregelen die zij al heeft getroffen. De inspectie verwacht dat Levvel de verbeterpunten in dit rapport vertaalt in een verbeterplan met concrete maatregelen inclusief termijnen waarbinnen deze maatregelen geïmplementeerd zijn. Dit verbeterplan moet voor 22 maart 2024 aan de inspectie worden verzonden. Het plan wordt getoetst op volledigheid, ambitie en realisme.

Waar de samenwerking met opdrachtgevende gemeenten en ketenpartners nodig is in het kunnen voldoen aan de gestelde normen en het bewaken van voldoende beschikbaar passend hulpaanbod in de regio, verwacht de inspectie dat alle partijen een gedeelde verantwoordelijkheid voelen om te komen tot een passende oplossing geredeneerd vanuit het belang van de jongeren.

De veldnormen bevatten de aankondiging dat deze regelmatig, op basis van de ervaringen, geëvalueerd worden. Gezien de geconstateerde overeenkomsten bij de JeugdzorgPlus instellingen in de registratie en evaluatie van vrijheidsbeperkende maatregelen, roept de inspectie Woodbrookers op om samen met de overige JeugdzorgPlus aanbieders tenminste op deze thema's het gesprek te voeren over de ervaringen die zijn opgedaan bij het implementeren van de veldnormen en te bezien of bijstelling van de veldnormen nodig is. Dit, met inachtneming van de vereisten die de Wet rechtspositie gesloten jeugdzorg aan de registratie stelt.

De inspectie gaat in gesprek met een vertegenwoordiging van de gemeenten uit de regio Noord-Holland over de randvoorwaarden en de inspanningen om te komen tot een kwalitatief en kwantitatief toereikend en passend hulpaanbod voor de complexe doelgroep die de JeugdzorgPlus bedient.

De inspectie beoordeelt de voortgang en bepaalt op basis daarvan wat een vervolgstap in het toezicht moet zijn.

3 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het toezicht gepresenteerd, zoals de inspectie deze aantrof op het moment van toezicht. De inspectie beschrijft per thema wat haar bevindingen zijn en licht deze toe. De uitkomsten worden beschreven voor de beide locaties van Levvel. Wanneer uitkomsten op onderdelen specifiek zijn voor de bezochte locaties, maakt de inspectie een onderscheid tussen deze locaties. Ook heeft de zij aandacht voor de factoren die op de thema's van invloed zijn en beschrijft deze onder de verschillende thema's.

Thema 1: Passende hulp en onderwijs/dagbesteding

Jongeren en hun ouders hebben recht op tijdig passende en ononderbroken hulp en onderwijs/dagbesteding. De inspectie beschrijft bij dit thema of het de organisatie lukt om dit te realiseren en welke factoren een rol spelen indien dit niet lukt.

Onderstaand leest u de bevindingen van de inspectie, wat hierin opvalt en welke factoren van invloed zijn op het betreffende thema.

Thema	
1	Passende hulp en onderwijs/dagbesteding
De inspectie verwacht dat de instelling aan iedere jongere passende hulp en dagbesteding biedt die aansluit op het plan met een verklarende analyse. Tevens verwacht de inspectie dat de hulp bijdraagt aan het afwenden van de onveiligheid/ontwikkelingsbedreiging van de jeugdige en dat het gezin deze hulp tijdig en ononderbroken ontvangt.	

Bevindingen van de inspectie

Plaatsing van jongeren bij Levvel, verklarende analyse en plan

De inspectie hoort in de gesprekken dat het aantal plaatsingen van jongeren op de gesloten groepen van Levvel met een spoedmachtiging hoog is. In 2023 betrof 74 procent van de plaatsingen tot aan oktober spoedplaatsingen. De gedragswetenschappers benoemen dat zij de indruk hebben dat de procedure voor spoedmachtigingen soms misbruikt wordt door plaatsers. Een spoedplaatsing lijkt makkelijker te realiseren dan een reguliere gesloten plaatsing. Achteraf blijkt een spoedmachtiging, volgens de gedragswetenschappers, niet altijd nodig geweest. Bij spoedplaatsingen is de casus vaak nog niet bekend waardoor het niet mogelijk is geweest om mee te denken over een voorkoming van de plaatsing en indien dit niet mogelijk is, op de voorwaarden en plek waar een jongere kan worden opgenomen. Dit is wel afgesproken in het werkproces met de verwijzende instanties, volgens de bestuurder van Levvel.

In de regionale plannen en de visie van Levvel staat het belang van een verklarende analyse voor het realiseren van passende hulp en een duurzaam perspectief. Medewerkers geven aan dat in de praktijk een verklarende analyse voorafgaand aan de plaatsing van jongeren nog ontbreekt. Binnen Levvel loopt een project om de methode voor het opstellen en gebruiken van de verklarende analyse te implementeren, waarbij medewerkers getraind gaan worden op het maken van de verklarende analyse. Echter, Levvel is ook van mening dat de verklarende analyse al veel eerder in het hulpverleningsproces moet worden gemaakt door verwijzers en betrokken hulpverleners. Op dit moment wordt door gedragswetenschappers en pedagogisch medewerkers nog niet gewerkt met een verklarende analyse, blijkt uit de gesprekken en het dossieronderzoek. Medewerkers geven aan wel zelf op zoek te gaan naar verklaringen voor de problematiek en het gedrag van een jongere en diens gezin.

Locatie Rijksstraatweg

Medewerkers vertellen dat op de groepen van de Rijksstraatweg (hierna: RSW) verschillende werkwijzen zijn voor het in kaart brengen van de jongere en diens gezin. Zo maken de mentoren op één groep samen met de gedragswetenschapper een PowerPoint presentatie met belangrijke informatie over een jongere om met het team te bespreken. Hierbij wordt ook gekeken naar verklaringen voor de problematiek van een jongere en worden de doelen besproken, geeft de gedragswetenschapper aan. Jongeren en ouders zijn hier niet bij aanwezig. Eén van de gedragswetenschappers geeft aan dat de besproken informatie wel getoetst wordt bij jongeren en ouders. Pedagogisch medewerkers geven aan dat ze het belangrijk vinden om echt met een jongere te praten, en niet alleen over een jongere.

De inspectie leest in de dossiers weinig informatie terug over de jongeren. Bij sommige jongeren ontbreekt de informatie, bij andere jongeren staat er slechts een summier hoeveelheid informatie. Bij sommige jongeren vindt de inspectie vooral aanmeldinformatie in het dossier en geen hulpverleningsplan. De inspectie onderzocht op deze locatie vier cliëntdossiers. In drie van de vier dossiers ontbrak een hulpverleningsplan. Wel was soms een aantal doelen ingevuld in het systeem. In één van de dossiers zag de inspectie wel een hulpverleningsplan, maar dit was summier.

Daarnaast zag de inspectie weinig evaluaties terug. Zo was er in één dossier sprake van een jongere die al meer dan een jaar bij Levvel verblijft, maar waarbij geen hulpverleningsplan en slechts één evaluatie terug te vinden was in het dossier. De inspectie leest in het dossier geen inhoudelijke toelichting rondom de geboden zorg aan deze jongere en diens perspectief. Van medewerkers hoort de inspectie dat het voor hen onduidelijk is hoe zij passende hulp kunnen bieden aan deze jongere. Op basis van een aanvullend gesprek met de betrokken gedragswetenschapper blijkt dat de gedragswetenschapper aanvullende informatie vastlegt in aparte notities in het systeem, maar deze informatie is moeilijk terug te vinden. Drie ouders en drie verwijzers die de inspectie heeft gesproken vertellen dat zij geen hulpverleningsplan van Levvel hebben ontvangen. Eén ouder geeft aan zich te herinneren dat zij langere tijd geleden wel een hulpverleningsplan heeft ontvangen.

Locatie Pinq

De gedragswetenschapper betrokken bij Pinq geeft aan dat het uitgangspunt is om zo snel mogelijk met jongeren en ouders te spreken om samen met hen de doelen te bepalen. De inspectie ziet in de dossiers voor de jongeren die op de locatie van Pinq verblijven meer informatie dan op de locatie RSW. Bij de locatie Pinq heeft de inspectie een aantal hulpverleningsplannen gezien, waarbij aandacht is voor verschillende leefgebieden en het perspectief van de jeugdigen. Ook hier geeft de ouder die de inspectie heeft gesproken aan dat zij geen hulpverleningsplan heeft ontvangen van Levvel.

Integraal dagprogramma

Medewerkers vertellen dat jongeren op beide locaties een individueel dagprogramma volgen. De inspectie hoort in de gesprekken dat er recent een activiteitenbegeleider is aangenomen. De jongeren vertellen over activiteiten die ze doen met groepsleiders, zoals ergens wat eten. Van een medewerker hoort de inspectie dat jongeren kunnen zwemmen en dat meerdere jongeren hun zwemdiploma's hebben gehaald. Tijdens de vakanties wordt op beide locaties een vakantieprogramma aangeboden. Ook worden extra middelen ingezet, zo vertellen de onderwijzsdirecteur en een docent voor onder andere excursies buitenshuis, zoals bezoeken aan musea.

Rijksstraatweg

Voor het bieden van onderwijs aan de jongeren op de groepen van RSW werkt Levvel samen met het Altra college, een school voor speciaal voortgezet onderwijs van iHUB. Dit is een school op een externe locatie met aparte kleinschalige groepen voor jongeren van Levvel. Er zijn ook jongeren, vertellen medewerkers, die naar een reguliere school gaan. De inspectie hoort in een gesprek met de programmaleider Integraal leren en ontwikkelen en de onderwijzsdirecteur dat onderwijs op maat wordt geboden, waarbij het uitgangspunt is om zoveel mogelijk een doorlopend onderwijsprogramma aan te bieden. De inspectie hoort in dit gesprek ook dat ze de laatste tijd ervaren veel spoedplaatsingen te krijgen. In dit geval ontvangt de school vaak pas laat het dossier van een jongere. De directie van Levvel geeft aan dat het voor een groot aantal jongeren die op de gesloten groepen verblijven, lukt om onderwijs op hun oorspronkelijk school te volgen. Volgens de directie van Levvel, vraagt dit veel afstemming met school, waar mentoren veel tijd en aandacht aan besteden.

De inspectie hoort van medewerkers dat het onderwijs aan jongeren niet altijd tijdig en goed van de grond komt. Medewerkers vertellen dat het in de praktijk moeilijk is om jongeren te motiveren tot het volgen van onderwijs. Een jongere en haar ouder vertellen dat het ruim twee maanden geduurd heeft voordat zij met school kon beginnen. Een ouder van een andere jongere vertelt dat haar kind dat meer dan een jaar bij Levvel verblijft vier uur onderwijs per week krijgt. Door de problematiek van de jongere lukt meer schoolgang niet. De twee jongeren die onderwijs volgen bij het Altra College zijn positief over het onderwijs. Een jongere vertelt dat ze graag naar deze school gaat, waar ze één op één begeleiding krijgt van een lieve docent.

Pinq

De onderwijsdirecteur en medewerkers vertellen dat jongeren die op de locatie Pinq verblijven over het algemeen een gevarieerd en integraal dagprogramma aangeboden krijgen. Jongeren zonder machtiging voor gesloten jeugdhulp volgen extern onderwijs. Er wordt intern onderwijs geboden voor jongeren met een gesloten machtiging. Waar mogelijk sluit het geboden onderwijs in dit geval aan bij het onderwijs van de school van herkomst, zo hoort de inspectie van een leerkracht. Schoolspullen van die school worden gebracht of opgehaald. Wanneer er geen school van herkomst is, werkt Levvel samen met het samenwerkingsverband.

Medewerkers vertellen dat jongeren hun eigen dagprogramma volgen. Daarnaast biedt Pinq op de locatie de mogelijkheid aan voor onder andere yoga, creatieve en muziektherapie. Medewerkers geven aan dat zij proberen jongeren zoveel mogelijk te motiveren tot activiteiten. De inspectie sprak twee jongeren met een gesloten machtiging op deze locatie. Een jongere vertelt dat zij geen onderwijs volgt, omdat zij geen Nederlands spreekt. De andere jongere volgt wel onderwijs op de interne school. Zij vertelt dat zij niet zo vaak naar school gaat, omdat zij meestal geen zin heeft. Ze vertelt dat de consequentie is dat zij niet mag bellen als zij het dagprogramma niet volgt.

Passende hulp

De inspectie ziet op de groepen op beide locaties een huiselijke sfeer. Op de groepen wordt gekookt door de huismeester/gastvrouw. Uit de dossiers en gesprekken met jongeren blijkt dat een groot deel van hen voor plaatsing op Levvel al op verschillende andere locaties en groepen heeft verbleven, voor enkele jongeren is dit een eerste verblijf op een groep.

Drie van de vier ouders die de inspectie heeft gesproken zijn ontevreden over de geboden hulp door Levvel. Ouders vertellen aan de inspectie dat zij geen hulpverleningsplan hebben ontvangen en dat afspraken niet nagekomen zouden worden. Ouders geven aan dat hun inschatting is dat hun kinderen meer hulp nodig hebben, dan zij nu krijgen bij Levvel.

“Mijn kind zit hier nu al vanaf maart en het persoonlijkheidsonderzoek is nog niet afgerond. Er wordt continu gezegd ‘rustig aan’ en ‘afwachten’. Ondertussen komt therapie of iets dergelijks niet van de grond”. *Ouder.*

Medewerkers vertellen over een voorbeeld van een jongere die bij Levvel niet de juiste hulp krijgt. Het lukt Levvel echter niet om deze jongere overgeplaatst te krijgen naar een perspectief-biedende plek. De medewerkers geven aan dat gebrek aan geschikte vervolgplekken een groot knelpunt is. Dit gaat zowel om plekken waar men met de meest complexe jongeren uit de JeugdzorgPlus kan omgaan, als plekken bij open groepen, gezinshuizen en andere woonvormen. Het lukt daarom niet om alle jongeren passende hulp te bieden. In een update van het bovenregionale plan van *Een thuis voor Noordje* van augustus 2023 staat ook dat het zorgaanbod voor de vraag naar hele complexe jeugdhulp via een kleinschalige woonvoorziening momenteel onvoldoende beschikbaar is voor jeugdigen in Noord-Holland. Dit heeft tijdelijke oplossingen tot gevolg, die op maat worden ontwikkeld rondom de hulpvraag van een jeugdige.

Rijksstraatweg

De jongeren die de inspectie sprak op de RSW zijn over het algemeen redelijk tevreden over het leefklimaat op de groep. De meeste medewerkers zijn lief, het eten is lekker en zij worden goed verzorgd, zo vertellen de jongeren.

De medewerkers geven aan dat de groepen op de Rijksstraatweg voor een deel van de jongeren (grotendeels twintig procent) niet voldoende zijn toegerust en dat deze groep jongeren geen passende hulp ontvangt. Deze jongeren zorgen voor onveiligheid voor zichzelf, de andere jongeren en de medewerkers. Levvel moet deze jongeren wel opnemen, en kan hen vervolgens niet uitplaatsen omdat andere gecontracteerde aanbieders ook geen passende hulp kunnen bieden. De medewerkers benoemen dat de directie van Levvel aangeeft dat jongeren niet overgeplaatst mogen worden naar onderaannemers.

Medewerkers vertellen dat ze meerdere maanden bezig zijn om traumatherapie voor een jongere te organiseren. De medewerkers geven verder aan dat de organisatie in hun ogen soms te makkelijk omgaat met jongeren die weinig gemotiveerd lijken. Een gedragswetenschapper vertelt over een jongere die veelvuldig wegloopt. De behandeling van de jongere komt hierdoor niet van de grond.

Een voorbeeld hiervan is ook een jongere die al langer dan een jaar op de RSW verblijft en waarvan volgens de ouder en de verwijzer al vanaf de start van het verblijf duidelijk was dat Levvel hem niet kan bieden wat hij nodig heeft. Om escalaties te verminderen heeft Levvel voor de jongere op de locatie een maatwerkplek gecreëerd tot er een passende vervolgplek is gevonden. De jongere krijgt op het moment van toezicht sinds enkele weken op een leegstaande groep twee op één begeleiding.

“Mijn frustratie is dat ik merk dat hij steeds verder achteruit gaat, hij komt steeds vaker met de politie in aanraking. Hij is niet veilig bij Levvel. Hij loopt weg.” *Ouder.*

De directie van Levvel geeft aan wel mogelijkheden te hebben om observatiediagnostiek, PMT, muziektherapie en beeldende therapie in te zetten. In reactie op het conceptrapport geeft Levvel aan dat de reden dat therapie niet tijdig wordt ingezet is omdat therapie vaak nog niet lukt omdat jongeren eerst tijd nodig hebben om te stabiliseren. In de tussentijd probeert Levvel in te zetten op psycho-educatie en de motivatie van jongeren te vergroten.

Pinq

De twee jongeren die de inspectie sprak op de locatie Pinq waren niet tevreden over de hulp. Een van deze jongeren begreep niet waarom zij in geslotenheid verbleef en zag zelf geen noodzaak tot opname. De andere jongere gaf aan dat de hulp niet aansluit, omdat zij naar haar gevoel geen hulp krijgt en medewerkers niet luisteren.

Op de locatie van Pinq hoort de inspectie van medewerkers dat het voor de jongeren die er verblijven ingewikkeld is dat jongeren met en zonder gesloten machtiging gemengd wonen. Het is voor jongeren een vervolgstap om naar open toe te werken. Bij sommige meiden die op de groep verblijven vervalt de gesloten machtiging, maar zij blijven vervolgens wel op dezelfde groep wonen. Medewerkers zien het effect hiervan op de motivatie van jongeren, hoe anders is het feitelijk als je – nu zonder machtiging - nog in dezelfde omgeving verblijft? Aan de andere kant hoort de inspectie in de gesprekken positieve geluiden over deze vorm, omdat jongeren zo makkelijker kunnen doorstromen.

Conclusie en verbeterpunten

De inspectie constateert dat Levvel zich inspant om voor jongeren een dagprogramma op maat aan te bieden. De inspectie kan niet beoordelen in hoeverre de hulp aansluit op de verklarende analyse, omdat deze voor de meeste jongeren ontbreekt.

Het is voor de inspectie ook niet navolgbaar of de hulp die jongeren ontvangen aansluit, omdat voor het merendeel van de jongeren geen hulpverleningsplan is opgesteld. De inspectie zag meerdere voorbeelden van jongeren waarbij het verblijf bij Levvel niet bijdraagt aan het afwenden van de onveiligheid of ontwikkelingsbedreiging van de jongere.

De inspectie concludeert dat er bij Levvel verbetering nodig is om een passend dagprogramma en passende hulp daadwerkelijk uit te voeren:

- Er wordt op de locatie Rijksstraatweg onvoldoende methodisch gewerkt aan de hand van hulpverleningsplannen, samen met jongeren en ouders. Deze plannen en evaluaties ontbreken veelal, of zijn niet goed toegankelijk voor ouders.
- De medewerkers hebben onvoldoende handvatten om jongeren te motiveren tot het volgen van onderwijs en hulp.
- Behandeling komt bij een deel van de jongeren niet van de grond, omdat zij veelvuldig weglopen of het niet lukt om hen te motiveren voor therapie of onderzoek. Ook lukt het niet altijd om bepaalde vormen van behandeling, zoals traumatherapie, tijdig in te zetten.

De inspectie ziet daarnaast de volgende verbeterpunten voor Levvel in samenwerking met de opdrachtgevende gemeenten en ketenpartners:

- Het ontbreken van een verklarende analyse voorafgaand aan de plaatsing (wat onder andere samenhangt met de grote hoeveelheid spoedplaatsingen).
- Beschikbaarheid van passende hulp in de regio.

Thema 2: Preventie van vrijheidsbeperking

In dit thema kijkt de inspectie naar wat de hulpaanbieder doet om de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen te voorkomen, waarbij het belangrijk is dat preventie plaatsvindt voor, tijdens en na opname van jongeren in de JeugdzorgPlus.

Onderstaand leest u de bevindingen van de inspectie, wat hierin opvalt en welke factoren van invloed zijn op dit thema.

Thema	
2	Preventie van vrijheidsbeperking

De inspectie verwacht dat de instelling al het mogelijke probeert om vrijheidsbeperking van een jongere te voorkomen door voorafgaand aan de plaatsing opties ter voorkoming van gedwongen plaatsing af te wegen en een jongere niet buiten kantoortijden op te nemen, m.u.v. acute crisis. Daarnaast verwacht de inspectie dat jeugdzorgwerkers met jongere en ouders signaleringsplannen opstellen en alternatieve interventies inzetten en deze opnemen in het hulpverleningsplan ter voorkoming van vrijheidsbeperking. Tot slot verwacht de inspectie dat jongeren bij binnenkomst geïnformeerd worden over de huisregels, klachtenregeling en vertrouwenspersoon.

Bevindingen van de inspectie

Voorkomen van gesloten plaatsing en plaatsing buiten kantoortijden

Levvel ziet dat het aantal gesloten plaatsingen afneemt. De gedragswetenschappers geven aan dat zij nauw contact hebben met het aanmeldteam en al voorafgaand aan de plaatsing proberen mee te kijken om een gesloten plaatsing waar mogelijk te voorkomen en alternatieven voor de plaatsing te bespreken. Wanneer het toch een gesloten plaatsing wordt, dan betreft het wel veelal spoedplaatsingen, al dan niet buiten kantoortijden. Tijdens plaatsingen buiten kantoortijden ontvangen medewerkers niet altijd voldoende informatie over de jongere, vertellen pedagogisch medewerkers. De bereikbare gedragswetenschapper kijkt dan naar de aanmeldinformatie en bepaalt op basis hiervan welke risico's er zijn en welke vrijheidsbeperkende maatregelen in die eerste periode wel en niet ingezet kunnen worden.

Informerende van jongeren over regels en cliëntpositie

Bij binnenkomst worden de jongeren zo goed mogelijk ontvangen en meegenomen in de dagstructuur van de groep. Dit hoort de inspectie in de gesprekken met medewerkers en jongeren. De inspectie hoort van een jongere, die in de avond is geplaatst, dat de ontvangst heel goed was en de jongere een warm welkom kreeg.

“Wij vinden dat we jongeren echt met open armen moeten ontvangen”. Medewerker

Medewerkers vertellen dat zij jongeren informeren over de huisregels en over de vertrouwenspersoon van Jeugdstem. In de gesprekken met jongeren hoort de inspectie dat jongeren inderdaad horen over regels en afspraken maar jongeren geven aan niet bekend te zijn met de vertrouwenspersoon of het bestaan van een onafhankelijke klachtencommissie. Ook ouders geven aan dat zij hier niet van op de hoogte zijn.

Signaleringsplan

In de gesprekken met de directie en de medewerkers hoort de inspectie dat Levvel werkt met signaleringsplannen of bejegeningsplannen. De inspectie hoort in de gesprekken met gedragswetenschappers dat het actualiseren van deze signaleringsplannen met jongeren en ouders niet structureel gebeurt. Vier van de vijf jongeren en alle ouders waarmee de inspectie heeft gesproken, zijn niet bekend met een signaleringsplan.

Rijksstraatweg

In de dossiers van de jongeren die verblijven op de locatie RSW ziet de inspectie in drie van de vier onderzochte dossiers geen signaleringsplan of bejegeningsplan terug. In één dossier heeft de inspectie wel een signaleringsplan aangetroffen. Bij navraag hoort de inspectie dat deze plannen mogelijk op de eigen schijf van de groep staan, en niet in de cliëntdossiers. Ook op de groepen zelf treft de inspectie deze plannen niet aan. Zowel pedagogisch medewerkers als gedragswetenschappers konden de signaleringsplannen tijdens het inspectiebezoek niet laten zien.

Pinq

In de dossiers van de jongeren van Pinq ziet de inspectie wel signaleringsplannen. Medewerkers vertellen dat alle jongeren een signaleringsplan hebben. In een gesprek met een jongere en van medewerkers hoort de inspectie dat dit plan ook worden gebruikt in de begeleiding van de jongere.

Alternatieven voor vrijheidsbeperking

Van medewerkers hoort de inspectie dat het uitgangspunt is om vanuit de relatie met jongeren en de-escalierend te werken om vrijheidsbeperking te voorkomen. Zij vertellen dat dit een nieuwe manier van werken is in vergelijking tot de oude Koppeling, en dat er veel meer op maat per jongere wordt gekeken welke vrijheidsbeperkende maatregelen nodig zijn. Dit is een groot verschil met de manier van werken ten tijde van de Koppeling, waar volgens medewerkers veel repressieve maatregelen werden toegepast.

De directeur vertelt in het gesprek met de inspectie dat de visie van Levvel is dat geen standaard vrijheidsbeperkende middelen moeten worden ingezet, maar dat medewerkers vanuit de relatie blijven werken en relationeel begrenzen. Het gaat volgens de directeur om verdragen en accepteren en weer door gaan. De directeur vertelt dat er genoeg medewerkers op de groepen zijn om alternatieven aan te bieden. Levvel zet, volgens de directeur, meer medewerkers in als een jongere bepaald gedrag laat zien en meer begeleiding nodig is..

Medewerkers vertellen alternatieven in te zetten om vrijheidsbeperkende maatregelen te voorkomen, bijvoorbeeld door jongeren zelf een keuze te geven. Soms vragen de medewerkers ook aan meerdere jongeren op de groep om naar hun kamer te gaan, zodat ze kunnen voorkomen dat ze een jongere moeten fixeren. In dit geval kiezen medewerkers voor een mildere vrijheidsbeperkende maatregel als alternatief voor een zwaardere vrijheidsbeperkende maatregel. Van medewerkers hoort de inspectie dat een aantal groepen een groot personeelstekort hebben, waardoor relatief veel (vaste) ZZP'ers aan het werk zijn. Dit is niet bevorderlijk voor het relationeel werken, vertellen medewerkers.

De inspectie leest in de meeste dossiers niet terug wat passende alternatieven zijn voor een individuele jongere om incidenten en de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen te voorkomen. In de dossiers met een signaleringsplan, las de inspectie wel over mogelijke alternatieven zoals een wandeling maken of bellen met vrienden.

Vrijheidsbeperkende maatregelen in het hulpverleningsplan

De gedragswetenschappers geven aan dat zij op basis van de aanmeldinformatie en vervolgens tijdens het startgesprek op maat bepalen welke vrijheidsbeperkende maatregelen per jongere nodig zijn, gezien de aanwezige risico's. De gedragswetenschappers vinken deze maatregelen aan in het registratiesysteem onder risico's en condities. De inspectie ziet in de dossiers dat de afweging die de gedragswetenschapper hierbij maakt niet onderbouwd is in het hulpverleningsplan. Een behandelcoördinator vertelt hierover dat het registratiesysteem niet helpend is.

Vrijheidsbeperkende maatregelen staan niet in het format van het hulpverleningsplan. Ook zijn de vrijheidsbeperkende maatregelen die niet meer van toepassing zijn, niet meer zichtbaar in het systeem zodra ze niet meer staan aangevinkt. De kwaliteitsmedewerker vertelt dat Levvel bezig is met het ontwikkelen van een apart hulpverleningsplan voor jongeren met een gesloten machtiging, waarin vrijheidsbeperkende maatregelen wel worden opgenomen. De medewerkers van de groepen geven aan dat de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen in de dossiers staat, bij het startgesprek met jongeren en ouders wordt besproken, en dat hier ook tijdens de vergaderingen bij wordt stilgestaan.

Pinq

De groep op Pinq is een half open/ half gesloten groep. Medewerkers geven aan dat dit een tussenstap is en dat er wordt toegewerkt naar een open setting. Maar doordat er ook jongeren op de groep zitten zonder gesloten machtiging, zorgt dit binnen de groep wel voor onduidelijkheid en vervaagt de grens sneller, zo hoort de inspectie. Zowel medewerkers als jongeren geven aan dat dit soms een dilemma is en voor onduidelijkheid zorgt. De inspectie zag in het dossier van een jongere die geen gesloten machtiging heeft, dat verschillende vrijheidsbeperkende maatregelen wel waren geregistreerd. De gedragswetenschapper geeft aan dat dit een systeemfout is, waardoor informatie van een eerder gesloten plaatsing niet afgesloten werd in het systeem.

Conclusie en verbeterpunten

De inspectie constateert dat het Levvel, in samenwerking met de ketenpartners, lukt om het aantal plaatsingen in de gesloten jeugdhulp terug te dringen, doordat voorafgaand aan de plaatsing opties ter voorkoming van een gesloten plaatsing worden afgewogen. Ook concludeert de inspectie dat Levvel zich inzet om jongeren zo goed mogelijk te ontvangen en hen een warm welkom te bieden. De inspectie constateert echter dat Levvel op onderstaande punten niet aan de *Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen* voldoet en dat op meerdere punten verbetering noodzakelijk is:

- De motivering van de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen in het hulpverleningsplan. Levvel voldoet hiermee niet aan de Jeugdwet, waarin staat dat beschreven moet zijn in welke gevallen de maatregelen kunnen worden toegepast. Per 1 januari 2024 staat in de Jeugdwet dat vrijheidsbeperkende maatregelen schriftelijk moeten worden gemotiveerd (artikel 6.3.1.4).
- De aanwezigheid, de kwaliteit en de actualiteit van de signaleringsplannen op de locatie Rijksstraatweg. Wil het werken met een signaleringsplan goed functioneren, dan zal hier iedere dag aandacht voor moeten zijn en het plan toegankelijk moeten zijn voor zowel de jongere als de begeleiders.
- Jongeren en ouders dienen actief op de hoogte te worden gebracht van de onafhankelijke vertrouwenspersoon en de klachtencommissie.
- Alternatieve interventies om vrijheidsbeperking te voorkomen worden niet systematisch met jongeren en ouders besproken en staan niet in het hulpverleningsplan.

Thema 3: Uitvoering en toetsing van vrijheidsbeperkende maatregelen

Het uitgangspunt bij de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen moet zijn: 'Nee, tenzij'. Dat is waar de inspectie in dit thema naar kijkt. De inspectie kijkt ook of de hulpaanbieder, als vrijheidsbeperkende maatregelen wel worden ingezet, voldoet aan bepaalde voorwaarden en of belangrijke rechtsbeginselen in acht worden genomen.

Onderstaand leest u de bevindingen van de inspectie, wat hierin opvalt en welke factoren van invloed zijn op dit thema.

Thema	
3	Uitvoering en toetsing van vrijheidsbeperkende maatregelen
De inspectie verwacht dat de instelling bij de toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen uitgaat van het 'nee, tenzij' principe waarbij vrijheidsbeperking alleen wordt ingezet nadat alternatieven zijn geprobeerd, de toepassing multidisciplinair is afgewogen en proportioneel is. Ook verwacht de inspectie dat de toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen overeenkomstig de daar bijbehorende instructies verloopt.	

Bevindingen van de inspectie

De directeur vertelt in het gesprek met de inspectie dat bij Levvel maatregelen zoals deursignalering, onderzoek aan lichaam, kleding en fixeren op alle groepen bijna nooit toegepast worden. Volgens de directeur worden vrijheidsbeperkende maatregelen op maat ingezet op basis van aanwezige risico's en hanteren medewerkers hierbij het uitgangspunt 'nee, tenzij'. De inspectie hoort in de gesprekken met medewerkers dat zij terughoudend zijn in het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen, maar dat op de groepen op beide locaties de inzet van standaard vrijheidsbeperkende maatregelen nog plaatsvindt.

Rijksstraatweg

De inspectie hoort van de gedragswetenschapper en pedagogisch medewerkers dat het een uitgangspunt is dat er geen standaard vrijheidsbeperkende maatregelen worden ingezet. Zij benoemen dat er op de groepen toch weer meer standaard maatregelen worden ingezet vanwege onder andere de huidige groepsdynamiek. Een van de groepen waar dit speelt is een forensische groep. Daarnaast verblijven naast jeugdigen met een gesloten machtiging voor JeugdzorgPlus ook jongeren in een strafrechtelijk kader met bepaalde voorwaarden op deze locatie. Medewerkers

"Omdat ik mijn mannetje kan staan voel ik mij wel veilig, maar als dat niet zo is, dan ben je hier niet veilig. Vorige week ben ik nog met een mes bedreigd. Je zit hier ook met allemaal vreemde mensen die je niet kent. Nu gaat het wel goed. Ik weet wie ik kan vertrouwen en wie niet." *Jongere.*

geven aan dat zij de inzet van sommige vrijheidsbeperkende maatregelen noodzakelijk achten voor de veiligheid van de jongeren, of de medewerkers zelf. Een voorbeeld is dat er in eerste instantie geen standaard controle op groepen plaatsvond bij binnenkomst van een jongere. Vervolgens werden er echter messen en gevaarlijke voorwerpen op de groepen teruggevonden. En daarom is deze standaardcontrole toch weer ingevoerd.

Jongeren worden op twee groepen standaard onderworpen aan een onderzoek aan lichaam en kleding wanneer zij terugkomen op de locatie. Dit wordt in principe gedaan met een handscanner en wordt door de medewerkers gezien als een huisregel. Fouilleren met handen wordt niet standaard uitgevoerd. Onderzoek aan lichaam en kleding gebeurt altijd vanuit het 4-ogen principe en door iemand van het gelijke geslacht, vertellen medewerkers. Verder worden er bij één groep nu vaker standaard kamercontroles uitgevoerd. Medewerkers geven aan dat dit op het moment van toezicht elke week gebeurt.

De medewerkers geven aan dat vastpakken en vasthouden nu gemiddeld eens per maand voorkomt, wanneer er sprake is van onveiligheid voor andere jongeren, de jongere zelf, of voor de medewerkers. De medewerkers geven aan dat dit nu gemiddeld eens per maand voorkomt, maar dat er ook een jongere op een groep is waarbij wekelijks fixatie nodig was. De inspectie leest in de incidentenregistratie een aantal voorbeelden van situaties waarbij medewerkers alleen of met zijn tweeën fysiek ingrijpen en waarbij dit niet volgens geldende instructies gebeurt. Zoals een situatie waarbij een medewerker alleen fysiek ingrijpt, omdat een jongere verbaal agressief is, dreigt en tegen een medewerker duwt.

Van de jongeren hoort de inspectie ook voorbeelden van vasthouden en vastpakken. De jongeren geven aan dat in sommige situaties het voor hen navolgbaar is dat ze gefixeerd werden en dat dit ook op een voor hen goede manier gebeurde. Maar zij geven ook voorbeelden waarin zij van mening zijn dat het een overtrokken reactie is en dat het fixeren voorkomen had kunnen worden. Bijvoorbeeld dat een jongere wordt vastgepakt, zonder dat er sprake is van een noodsituatie en zonder dat deze maatregel is opgenomen in het hulpverleningsplan van de jongere.

Er is geen afzonderingsruimte op de groepen van de Rijkstraatweg. De inspectie hoort van medewerkers dat de slaapkamerdeuren bij twee groepen, waar ook jongeren zonder gesloten machtiging verblijven, 's nachts standaard op slot gaan. Dit is niet conform de veldnormen. De medewerkers geven aan dat het wel is geprobeerd om de deuren open te houden, maar dat dit nu niet lukt. De directie van Levvel heeft na het toezicht aangegeven dat de slaapkamerdeuren niet op slot zijn bij jongeren zonder gesloten machtiging, tenzij een jongere dit zelf graag wil. Zo was er een jongere die dit wilde omdat hij zich daardoor veiliger voelde in de nacht. Hier is na afstemming door Levvel gehoor aan gegeven.

Bij de andere groep zijn de deuren standaard open en is het maatwerk per jongere of hiervan wordt afgeweken. En dit staat dan als maatregel opgenomen in het dossier, zo vertellen pedagogisch medewerkers. Een jongere vertelt hierover dat haar kamerdeur vanaf de start van het verblijf in de nacht op slot is. Zij weet niet waarom. Haar moeder zegt dat er met haar nooit is

gesproken over de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen. Zij dacht dat het standaard is dat een kamerdeur in de nacht op slot zit. Een medewerker geeft desgevraagd aan dat de kamerdeur in de nacht op slot is omdat de jongere het enige meisje op de groep is. Over kamerplaatsingen geven de jongeren die de inspectie sprak aan dat ze soms zelf ervoor kiezen om naar hun kamer te gaan, maar zij geven ook voorbeelden waarbij verplichte kamerplaatsing is ingezet en de deur op slot is gedaan, bijvoorbeeld nadat ze boos waren.

Er is geen cameratoezicht in de kamers. Bij twee groepen zitten er deurverklikkers op de slaapkamerdeuren. Deurverklikkers worden door Levvel niet geregistreerd al vrijheidsbeperkende maatregel.

Wat betreft urinecontrole geven medewerkers aan dat dit bij een groep wekelijks wordt gedaan, en bij een andere groep op maat bij verschillende jongeren. Sommige jongeren hebben een reclasseringsmaatregelen waarbij urinecontrole onderdeel is van de voorwaarden, vertelt de gedragswetenschapper. De inspectie leest in een instructiemap voor medewerkers op één van de groepen dat er standaard bij alle jongeren op maandag een urinecontrole wordt ingezet. De inspectie zag bij het dossieronderzoek dat in ieder geval bij één van de jongere van deze groep urinecontrole niet is aangevinkt in zijn dossier.

In de gesprekken met medewerkers, verwijzers en jongeren, hoort de inspectie dat per jongere wordt afgewogen of en zo ja, hoeveel toegang de jongere heeft tot diens mobiele telefoon. Het innemen van telefoons is geen standaard maatregel meer, zo vertellen de medewerkers. Vaak komen jongeren wel binnen met bepaalde afspraken over het telefoongebruik. Soms is er sprake van gestructureerde telefoontijden, of gebruik van de telefoon in bijzijn van een medewerker.

Pinq

Er wordt bij Pinq bij plaatsing standaard gefouilleerd, dat gebeurt door vrouwelijke medewerkers met respect voor privacy. Er wordt verder, volgens medewerkers en jongeren, niet standaard gefouilleerd of onderzoek aan lichaam en kleding uitgevoerd, dit gebeurt alleen wanneer daar aanleiding toe is. Een jongere die de inspectie sprak geeft hiervan een voorbeeld.

Medewerkers vertellen dat vasthouden en vastpakken wordt toegepast wanneer er sprake is van onveiligheid voor andere jongeren, de jongere zelf, of voor de medewerkers. De medewerkers geven aan dat fixeren wel nodig is in bepaalde situaties en dat ze moeten ingrijpen, maar dat ze dit zoveel mogelijk proberen te voorkomen. De inspectie hoort een voorbeeld waarbij een medewerker moest fixeren omdat de medewerker werd aangevallen door een jongere. Op het moment van toezicht komt het gemiddeld eens per maand voor per jongere. De jongeren geven hier ook voorbeelden van.

Er is geen afzonderingsruimte bij Pinq. In de gesprekken met medewerkers hoort de inspectie dat er geen verplichte kamerplaatsingen met de deur op slot worden ingezet, maar dat ze jongeren soms wel verzoeken om de ruimte te verlaten en een andere plek op te zoeken. Hierbij wordt ook onderscheid gemaakt tussen de jongeren met en zonder gesloten machtiging.

De jongeren die de inspectie sprak geven aan dat ze soms zelf ervoor kiezen om naar hun kamer te gaan, maar zij geven ook voorbeelden waarbij verplichte kamerplaatsing is ingezet en de deur op slot is gedaan, bijvoorbeeld nadat ze boos waren. Bij Pinq gaan de deuren niet standaard op slot in de nacht. Wanneer hier bij jongere sprake van is, dan is dit een maatwerkafspraken. In de avond, vanaf 21.30 uur, gaan wel de deurverklikkers op de deuren van de kamers standaard aan. Deurverklikkers worden door Levvel niet geregistreerd als vrijheidsbeperkende maatregel. Er is geen cameratoezicht in de kamers en op de groepen. In de hal en op het balkon is wel cameratoezicht. De centrale voordeur zit op slot. Medewerkers vertellen dat jongeren zonder gesloten machtiging het pand kunnen verlaten wanneer ze dit zouden willen.

Urinecontrole vindt niet standaard plaats, maar gebeurt op basis van maatwerkafspraken per jongere, zo geven medewerkers aan. Dit ziet de inspectie ook in de dossiers. De jongeren die de inspectie sprak geven aan dat er urinecontrole plaatsvindt bij binnenkomst, en wanneer je weg bent gelopen en weer terugkomt. Kamercontrole vindt alleen plaats wanneer daar aanleiding toe is, bijvoorbeeld bij vermoedens van harddrugs.

Bij plaatsing wordt de telefoon en laptop ingenomen en geldt er een beperking van verlof van gemiddeld zes weken.

Afbouw van vrijheidsbeperkende maatregelen

In de cliëntendossiers is niet zichtbaar of periodiek wordt gekeken of de maatregelen voor de betreffende jongere nog nodig zijn en eventueel kunnen worden afgebouwd. In de dossiers staan ook geen specifieke evaluaties van de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen waar jongeren en ouders bij betrokken zijn. Van de gedragswetenschappers hoort de inspectie dat zij niet standaard bij evaluaties van het hulpverleningsplan ook de inzet en afbouw van vrijheidsbeperkende maatregelen met jongeren en ouders bespreken.

In een aanvullend gesprek met een gedragswetenschapper, hoort de inspectie dat de afbouw van vrijheidsbeperkende maatregelen wel regelmatig wordt geëvalueerd en dat de uitkomsten hiervan worden gecommuniceerd via de e-mail met pedagogisch medewerkers. Ook legt deze gedragswetenschapper informatie vast in aparte notities in het registratiesysteem. De inspectie hoort en leest in de dossiers dat gedragswetenschappers hierin verschillende werkwijzen hanteren. Het registratiesysteem is hierin volgens de gedragswetenschappers niet ondersteunend. Een van de gedragswetenschappers geeft aan voornemens te zijn om de afbouw van vrijheidsbeperkende maatregelen bij alle jongeren standaard te bespreken tijdens het multidisciplinaire overleg iedere zes weken.

Conclusie en verbeterpunten

De inspectie concludeert dat Levvel stappen heeft gezet in het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen. De medewerkers hebben in de praktijk echter onvoldoende handvatten om volgens de visie te werken, waardoor er op een aantal groepen nog maatregelen zijn die standaard worden ingezet.

Ook worden maatregelen toegepast die niet in het dossier van een jongere zijn aangevinkt.

De inspectie constateert dat Levvel op onderstaande punten niet aan de *Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen* voldoet en dat op deze punten dus verbetering nodig is:

- Tijdens de nacht gaan de slaapkamerdeuren van twee groepen op slot en (soms) bij kamerplaatsing.
- Het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen bij jongeren zonder machtiging. Dit is wettelijk niet toegestaan. Wanneer vrijheidsbeperkende maatregelen herhaaldelijk bij een jongere moeten worden toegepast vanwege acute noodsituaties, dan is het noodzakelijk om af te wegen of de geboden hulp voor deze jongere wel passend is en wat er nodig is om meer passende hulp binnen de wettelijke kaders te bieden. Bijvoorbeeld door een gesloten machtiging aan te vragen en bij de uitvoering conform de veldnormen te handelen.
- Het uitsluitend toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen die zijn opgenomen in het hulpverleningsplan (tenzij bij een noodsituatie). Er worden vrijheidsbeperkende maatregelen ingezet bij jongeren zonder dat deze zijn onderbouwd in het hulpverleningsplan. Hiermee voldoet Levvel niet aan de wettelijke eisen.
- Het standaard bespreken en evalueren van de inzet en afbouw van vrijheidsbeperkende maatregelen in samenspraak met de jongere en diens ouders/ wettelijke vertegenwoordiger.
- De inzet van alternatieven ter voorkoming van het generiek toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen, zoals het standaard fouilleren van jongeren en standaard urinecontrole.

Thema 4: Evaluatie en reflectie

In dit thema kijkt de inspectie naar wat de hulpaanbieder en de medewerkers doen om op passende wijze te leren van de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen, om dit uiteindelijk af te kunnen laten nemen.

Onderstaand leest u de bevindingen van de inspectie, wat hierin opvalt en welke factoren van invloed zijn op dit thema.

Thema	
4	Evaluatie en reflectie
De inspectie verwacht dat er na inzet van een vrijheidsbeperkende maatregel altijd een evaluatie plaatsvindt met jongere, ouders/verzorgers en medewerkers om van te leren en ter vermindering van stress en trauma. Ook verwacht de inspectie dat het signaleringsplan na iedere incident met de jongere wordt besproken en geëvalueerd. Tot slot verwacht de inspectie dat de instelling het inzetten van alle vrijheidsbeperkende maatregelen registreert en analyseert op zowel jongere- team- als organisatieniveau om op de inzet en het beleid van vrijheidsbeperking te kunnen reflecteren en deze (verder) terug te dringen.	

Bevindingen van de inspectie

Evaluëren van incidenten en vrijheidsbeperkende maatregelen

Pedagogisch medewerkers en gedragswetenschappers geven aan dat medewerkers incidenten altijd nabespreken met jongeren en dat ouders worden ingelicht over het incident. Hoe ernstiger het incident, hoe meer aandacht er wordt besteed aan de evaluatie, bijvoorbeeld ook in de teamvergadering of tijdens een casuïstiekbespreking. In de dossiers ziet de inspectie terug dat er na incidenten een herstelgesprek met jongeren wordt gevoerd. De inspectie leest niet dat er na incidenten ook wordt geëvalueerd samen met jongeren en ouders. In de dossiers waar een signaleringsplan is opgenomen is niet te zien dat dit na een incident is geëvalueerd en bijgesteld. De gedragswetenschappers gaven aan dat signaleringsplannen of bejegeningsplannen (als deze er zijn) niet standaard worden bijgesteld en dat dit nog weleens wordt vergeten.

Pedagogisch medewerkers en gedragswetenschappers vertellen dat ingezette vrijheidsbeperkende maatregelen per jongere worden geëvalueerd in het teamoverleg of tijdens een casuïstiekoverleg. De inspectie ziet in de cliëntendossiers vrijheidsbeperkende maatregelen staan, maar ziet in de dossiers geen evaluaties terug van de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen. De inspectie heeft tijdens een aanvullend dossieronderzoek navraag gedaan of in andere documenten de evaluaties getoond konden worden, maar dit was volgens de gedragswetenschapper niet goed terug te vinden.

Registratie en analyse van vrijheidsbeperkende maatregelen

Levvel heeft de werkwijze om incidenten en de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen apart te registreren in verschillende systemen. De incidentregistratie is wel gekoppeld aan een groep, maar niet gekoppeld aan de betrokken jongere(n). De registratie van de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen, waaronder de aanleiding, doel en duur van de inzet, moet wel gekoppeld zijn aan het cliëntdossier van de jongeren. In 2022 is Levvel overgestapt op een nieuw cliëntregistratiesysteem dat op het moment van toezicht wordt geïmplementeerd.

De inspectie hoort van meerdere medewerkers dat zij in de praktijk knelpunten ervaren in het registreren van incidenten en vrijheidsbeperkende maatregelen, zoals knelpunten op het gebied van gebruiksvriendelijkheid van het systeem of de registratiemogelijkheden van ZZP'ers. Met name het registreren van vrijheidsbeperkende maatregelen is volgens meerdere medewerkers nog onvoldoende geïmplementeerd en daardoor niet volledig. De inspectie ziet in het ontvangen overzicht van de registraties van vrijheidsbeperkende maatregelen dat Levvel inderdaad weinig inzet van maatregelen registreert. Uit de gesprekken met jongeren, ouders en medewerkers en het dossier van verschillende jongeren blijkt dat vrijheidsbeperkende maatregelen wel plaatsvinden, terwijl deze niet zijn geregistreerd.

“Qua registreren moet er echt wat gebeuren. Het oude systeem was veel overzichtelijker” *Pedagogisch medewerker.*

Uit de gesprekken met medewerkers, de beleidsmedewerker en de directie blijkt dat Levvel geen recente rapportage of analyse van de vrijheidsbeperkende maatregelen en incidenten heeft opgesteld. De beleidsmedewerker geeft aan dat op teamniveau de informatie over incidenten wel beschikbaar is gesteld, maar dat door het ontbreken van registraties geen overstijgende rapportage/analyse is gemaakt. De inspectie hoort ook van pedagogisch medewerkers dat zij, sinds het gebruik van het nieuwe systeem, geen structurele terugkoppeling ontvangen over analyses van incidenten en vrijheidsbeperkende maatregelen.

Levvel heeft een werkgroep die zich bezighoudt met de veldnormen vrijheidsbeperkende maatregelen. In een vooraf toegestuurde vragenlijst heeft Levvel aangegeven deze werkgroep om te gaan vormen naar een multidisciplinair samengestelde 'Commissie Vrijheidsbeperkende maatregelen/Incidenten'. De taken en verantwoordelijkheden van deze commissie dienen, volgens de antwoorden op de vragenlijst, nader te worden bepaald.

Een aantal pedagogisch medewerkers vertellen aan de inspectie dat zij ervaren dat er wel een verschil is tussen de beleidswerkelijkheid en de praktijk op de werkvloer. Desgevraagd geeft een medewerker aan dat de directie en beleidsmedewerkers niet altijd weten hoe het er in de praktijk aan toe gaat. Een andere medewerker vertelt dat er regelmatig sprake is van onveilige situaties op de groep en dat hiervoor onvoldoende gehoor gevonden wordt binnen de organisatie.

Wederzijdse consultatie

De directie geeft op het moment van toezicht aan dat Levvel eind 2023 zal worden geconsulteerd door een collega JeugdzorgPlus-instelling.

Conclusie en verbeterpunten

De inspectie concludeert dat Levvel op het gebied van evalueren, registreren en leren na incidenten en inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen nog een flinke slag te maken heeft. De overstap naar het huidige registratiesysteem speelt hierbij een belemmerende rol. Levvel voldoet op onderstaande punten niet aan de *Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen* en hierop is verbetering nodig:

- Niet alle toegepaste vrijheidsbeperkende maatregelen worden op een correcte en volledige manier geregistreerd.
- Niet alle incidenten en toegepaste vrijheidsbeperkende maatregelen worden geëvalueerd met de betreffende jongere en ouders.
- Er wordt niet standaard periodiek per jongere beoordeeld en vastgelegd of de vrijheidsbeperkende maatregelen nog passend zijn en hoe de maatregelen af te bouwen.
- Op locatieniveau worden toegepaste vrijheidsbeperkende maatregelen nog onvoldoende structureel geanalyseerd om op de inzet en het beleid van vrijheidsbeperking te kunnen reflecteren en deze verder terug te dringen.

Thema 5: Bestuurlijke organisatie en cultuur van team en organisatie

Het is belangrijk dat het bestuur van de hulpaanbieder zorgt voor de randvoorwaarden waaronder medewerkers kunnen werken aan het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen. In dit thema kijkt de inspectie hiernaar.

Onderstaand leest u de bevindingen van de inspectie, wat hierin opvalt en welke factoren van invloed zijn op dit thema.

Thema	
5	Bestuurlijke organisatie en cultuur van team en organisatie
De inspectie verwacht dat de directie leiderschap en urgentie toont gericht op voortdurende verbetering en het creëren van voorwaarden waaronder scholing, stabiele en passende personeelsformatie en een maximale groepsgrootte van 4 tot 6 jongeren waardoor medewerkers kunnen werken aan het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen.	

Bevindingen van de inspectie

Visie en randvoorwaarden

Levvel heeft een visie op de specialistische jeugdhulp die uitgaat van: relationele, gezinsgerichte en herstelgerichte hulp, nabij en zo thuis mogelijke hulp en hulp met een duurzaam perspectief. Onderdeel van de visie van Levvel is ook een visie op het vakmanschap van medewerkers dat als fundament geldt voor het werken bij Levvel. Pijlers van het vakmanschap zijn onder andere systemisch werken, samen beter beslissen en geweldloos verzet. Levvel heeft bij de uitwerking van de visie op vakmanschap ook de input van jongeren en ouders zelf betrokken. Zo vinden jongeren en ouders het belangrijk dat medewerkers van Levvel de tijd nemen om te investeren in een goede relatie met hen. Levvel heeft geen beleid specifiek op het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen en het terugdringen hiervan. In de vooraf ontvangen informatie leest de inspectie dat dit beleid nog in ontwikkeling is.

In de gesprekken hoort de inspectie dat Levvel, passend bij hun visie op de specialistische hulp, al langere tijd bezig is met het ombouwen van de JeugdzorgPlus en het afbouwen van vrijheidsbeperkende maatregelen. Zo heeft Levvel al eerder de overstap naar kleinschalige groepen gemaakt zonder afzonderingsruimte. De directie geeft aan dat Levvel een actieve rol heeft in het realiseren van de beoogde ontwikkelingen in het bovenregionale plan Thuis voor Noordje.

Levvel is al langere tijd in gesprek met de gemeenten over capaciteitsfinanciering, maar de directie geeft aan dat dit tot heden nog niet is gerealiseerd. Hierdoor zijn de financiële randvoorwaarden voor de transformatie van de gesloten groepen niet voldoende en moet Levvel veel eigen middelen investeren voor de transformatie.

Het ontbreken van voldoende financiële middelen heeft volgens de directie als consequentie dat Levvel groepen ombouwt naar open of hybride groepen. Ook een groepsgrootte van maximaal vijf jongeren zoals beoogd in het bovenregionale plan *Een Thuis voor Noordje* is financieel niet haalbaar, geeft de directie aan. De groepsgrootte van de groepen van Levvel is nu vijf tot zeven jongeren. Na het toezicht heeft Levvel aangegeven dat de groepsgrootte maximaal zes jongeren is.

Medewerkers geven aan achter de ontwikkeling rond de ombouw van de JeugdzorgPlus te staan, maar benoemen dat dit ook voor de nodige dilemma's zorgt. De JeugdzorgPlus vangt op dit moment veel klappen op, het voelt voor medewerkers soms alsof er teveel ogen zijn die hen controleren.

Scholing en deskundigheidsbevordering

Uit de gesprekken met de directie en medewerkers blijkt dat de deskundigheidsbevordering van medewerkers plaatsvindt vanuit de visie van Levvel op vakmanschap. Zo krijgen medewerkers in dit kader training op het gebied van geweldloos verzet en presentiegericht- en systemisch werken. Medewerkers van de JeugdzorgPlus groepen wordt structureel een basis- en herhalingstraining Vakmanschap aangeboden.

Daarnaast is er scholingsaanbod dat per team en individueel ingezet kan worden. De directie geeft verder aan dat medewerkers standaard intervisie volgen. Zzp'ers die structureel worden ingezet in een team kunnen ook deelnemen aan de teamspecifieke scholing. Pedagogisch medewerkers bevestigen dat Levvel een ruim aanbod aan trainingen en scholing beschikbaar heeft. Tegelijkertijd vertellen medewerkers van beide locaties ook dat nog niet iedere medewerker geschoold is in de-escalerend handelen.

Pedagogisch medewerkers worden op het moment van toezicht niet structureel geschoold in het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen. De directie geeft aan dat dit past bij de visie van Levvel die uitgaat van het in principe niet toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen. Zo is het volgens de directie een bewuste keuze om medewerkers niet meer te scholen op het gebied van fysiek ingrijpen, vanuit de gedachte dat dit ook niet meer plaats moet vinden.

Een deel van de pedagogisch medewerkers vertellen dat zij nog geschoold zijn op het gebied van fysiek ingrijpen vanuit de oude Koppeling. Zij geven aan dat wat zij geleerd hebben op het gebied van veilig fysiek ingrijpen nu niet meer aansluit bij de praktijk omdat ze met minder medewerkers op een groep aanwezig kunnen zijn. Sommige medewerkers vertellen dat zij fysiek ingrijpen door jongeren te fixeren, terwijl zij hier niet toe geschoold zijn. Medewerkers weten niet van elkaar wie wel of niet getraind is in de toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen.

Formatie en stabiliteit van de teams

De reguliere bezetting van medewerkers per groep is minimaal twee pedagogisch medewerkers en een huismeester/gastvrouw. De directie geeft aan op de beide locaties te maken te hebben met een personeelstekort. Op het moment van toezicht is 38 procent van het ingezette personeel op de groepen op beide locaties niet in loondienst.

De inspectie hoort van medewerkers dat het relationeel werken onder druk komt te staan bij het ontbreken van stabiele teams. De inspectie hoort in de gesprekken wel dat het uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk vaste zzp'ers via detachering of medewerkers van de flexpool van Levvel in te zetten.

Rijksstraatweg

Van de drie groepen is er één groep op de Rijksstraatweg die met regelmaat zzp'ers in moeten zetten om het personeelstekort op te vangen. Ook zijn er de laatste tijd wisselingen geweest in behandelcoördinatoren van de verschillende groepen op de Rijksstraatweg en is er op het moment van het toezicht een vacature voor een behandelcoördinator. Pedagogisch medewerkers vertellen dat het soms weleens voorkomt dat een pedagogisch medewerker een dienst alleen moet uitvoeren. Bijvoorbeeld omdat iemand zich op het laatste moment ziekmeldt of omdat een ZZP'er niet komt opdagen. In dit soort situaties wordt naar vervangend personeel gezocht.

Op de betreffende groep op de Rijksstraatweg is er sprake van verloop van medewerkers. De teamleider vertelt dat twee medewerkers in de ziektewet zitten in verband met incidenten met jongeren. Eén medewerker heeft ontslag genomen en drie vaste ZZP's willen niet langer op deze groep werken. In de gesprekken met medewerkers hoort de inspectie dat dit samenhangt met het gevoel van veiligheid van medewerkers. Enkele medewerkers hebben richting de inspectie aangegeven dat zij zich ook niet altijd veilig voelen of dat zij merken dat collega's zich niet altijd veilig voelen. De inspectie hoort en leest ook over ernstige incidenten, waarbij medewerkers handelingsverlegen lijken om adequaat in te grijpen. De directie van Levvel geeft aan dat deze groep hulp biedt aan een forensische doelgroep waar jongeren verblijven met forse gedrags- en agressieproblemen en die voor onveiligheid kunnen zorgen richting anderen.

De inspectie leest in de incidentenregistratie voorbeelden van onveilige situaties. Zoals een situatie waarbij een medewerker alleen fysiek ingrijpt en een jongere naar de grond brengt, maar als hij ziet dat de jongere steeds bozer wordt, snel zijn kamer uitrent. De jongere wilde aanvallen, maar kreeg geen kans omdat de medewerker de kamer kon afsluiten. Bij een andere situatie was een medewerker alleen op de groep en werd door een jongere met een plank bedreigd. Vervolgens raken de medewerker en de jongere opgesloten op een slaapkamer, omdat de deur in het slot valt.

Pinq

Bij Pinq was de stabiliteit van het team een aantal maanden geleden niet op orde, vertellen medewerkers. Ook was er verloop in teamleiders en is de behandelcoördinator uitgevallen. Recent zijn er zzp'ers aangesteld via een detachering waardoor de stabiliteit in het team, volgens medewerkers, is verbeterd. Op de locatie Pinq kunnen ook de medewerkers van de open groep ingeschakeld worden om bij te springen als dit nodig is.

Ook hier vertellen medewerkers dat het een enkele keer kan voorkomen dat een pedagogisch medewerker een dienst alleen moet uitvoeren. De inspectie hoort in de gesprekken dat Levvel investeert in zij-instromers om het personeelstekort op te vangen.

De inspectie hoort dat medewerkers bij Pinq worden ingezet die (nog) niet geschoold zijn als pedagogisch medewerker en ook nog geen scholing hebben ontvangen op het gebied van de-escalerend handelen en toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen. Deze medewerkers zetten deze maatregelen echter wel in, blijkt uit de gesprekken.

Conclusie en verbeterpunten

De inspectie concludeert dat Levvel een duidelijke visie heeft op specialistische hulp. Levvel heeft al verschillende stappen gezet in de ombouw van de JeugdzorgPlus. Op het gebied van randvoorwaarden zoals financiële randvoorwaarden, voldoende capaciteit aan medewerkers en stabiliteit van de teams, is verbetering nodig.

De inspectie maakt zich daarnaast zorgen over de ernstige incidenten die plaatsvinden op de groepen van de Rijksstraatweg, waarbij medewerkers handelingsverlegen lijken om adequaat in te grijpen. Het is nodig dat Levvel met medewerkers in gesprek gaat om te bepalen wat in de komende periode nodig is om de veiligheid van medewerkers en jongeren te vergroten.

De inspectie constateert dat Levvel op onderstaande punten niet aan de *Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen* voldoet:

- Zorgdragen voor een passende formatie personeel (kwantitatief en kwalitatief) die aansluit bij het werken met kleinschalige groepen en het verder terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen.
- Zorgdragen voor een passend scholingsprogramma gericht op het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen en het correct toepassen van deze maatregelen.

Bijlage: Verantwoording van het toezicht

De inspectie voerde het toezicht bij Levvel uit op 7 november 2023. Na het toezicht voerde de inspectie nog een aanvullend bezoek op de locatie uit op 7 december 2023. Om tot een gefundeerd oordeel te komen, gebruikte de inspectie voor het toezicht verschillende informatiebronnen. De informatie uit deze bronnen is met elkaar vergeleken en gewogen. Voor het toezicht zijn de volgende bronnen betrokken:

- De check van zeven dossiers van jeugdigen, onder andere op de aanwezigheid van een signaleringsplan en registratie (mogelijke) inzet en toepassing vrijheidsbeperkende maatregelen. De inspectie zag de dossiers in van de jongeren waarmee zij heeft gesproken. Een jongere waarvan de inspectie het dossier inzag kon niet gesproken worden. De andere jongere betrof een jongere zonder gesloten machtiging, deze valt buiten de scope van het inspectieonderzoek. Bij het checken van de dossiers waren medewerkers van de zorgadministratie, de beleidsmedewerker en behandelcoördinator deels aanwezig.
- Individuele gesprekken met vijf jongeren.
- Telefonische gesprekken met vier ouders/verzorgers.
- Telefonische gesprekken met zes verwijzers.
- Gestructureerde interviews met:
  - Directeur Intensieve Zorg
  - Hoofdbehandelaar
  - GZ-psycholoog, tevens regiebehandelaar (behandelcoördinator)
  - zes pedagogisch medewerkers; drie van de locatie RSW en drie van de locatie Pinq
- Gesprek over integraal dagprogramma met:
  - Schooldirecteur Onderwijs Plus
  - Programmaleider Integraal leren en ontwikkelen
- Aanvullend gesprek op kantoor IGJ met:
  - Bestuurder Levvel
  - Directeur Intensieve Zorg
- Aanvullend gesprek en dossieronderzoek op locatie RSW met behandelcoördinator.
- Rondleiding over de drie groepen op de locatie RSW en op de gesloten groep van Pinq.
- Analyse van de volgende documenten:
  - Ingevulde vragenlijst m.b.t. opleiding en training medewerkers, toepassing en registratie van vrijheidsbeperkende maatregelen en crisisplaatsingen.
  - Overzicht van de groepen.
  - Inzet personeel niet in loondienst.
  - Levvel Visie op specialistische Jeugdhulp, april 2023.
  - Leefregels JeugdzorgPlus Levvel.
  - Informatie voor jongeren en ouders over de klachtenprocedure (Spirit).
  - Informatie voor jongeren en ouders over Jeugdstem.
  - Pamflet Levvel over vakmanschap.

- Overzicht registratie vrijheidsbeperkende maatregelen.
- Evaluatie calamiteiten 2022/2023.
- Bovenregionaal plan - *Een Thuis voor Noordje*, december 2021.
- Uitvoeringsagenda Thuis voor Noordje, mei 2023
- Bovenregionaal plan – *Een Thuis voor Noordje*, stand van zaken & routekaart, augustus 2023.
- Op weg naar kleinschalige woonvormen, bovenregionale visie Open Driemilieusvoorzieningen Noord-Holland, mei 2022.

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl